

MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zrt. Madárvédelem az átviteli hálózat mentén

Sikertörténet arról, hogyan teremtettünk otthont a fokozottan védett kerecsensólymok részére a villamosenergia- átviteli hálózat nagyfeszültségű oszlopain.

Probléma

A nagyfeszültségű távvezetékoszlopokon – az előzőleg ott költő varjak és hollók fészkeit elfoglalva – megjelentek a fokozottan védett kerecsensólymok. A 35–50 méteres magasságban a kezdetleges fészkek a környékén uralkodó szél miatt veszélyt jelentettek a madaraknak, és azok vezetékek csapódásával az energia biztonságos ellátásának is.

Megoldás

Szakembereink a környezetvédőkkel összefogva (a LIFE EU-s program keretében) műfészkeket helyeztek ki azokra a távvezetékoszlopokra, amiket a kerecsenek elfoglaltak. Ma már ott fészkel az ország kerecsenállományának több mint fele. A madárvédelmi tevékenységünket környezeti nevelési program keretében ismertetjük meg az iskolásokkal.

A műfészkek tervezésénél és kialakításánál ügyelni kellett arra, hogy a madarak és az energia biztonságos ellátása szempontjából is a legmegfelelőbbek legyenek. Az ideális műfészket évekig teszteltük, míg végre sikerült az optimális kialakítani. Együttműködést alakítottunk ki a civil és szakmai szervezetekkel, nemzeti parkokkal, amelyek ornitológiai szempontból segítik a programot.

Cégünk pályázott a LIFE programra, amelynek keretében több mint 300 fészkek kirakására került sor.

Megoldás megvalósítója

Tari Gábor
vezérigazgató
+36 1 304 1972
info@mavir.hu

Megvalósítás helye	Országsszerte, az átviteli hálózat nagyfeszültségű távvezetékoszlopain, összesen 266 helyen. (A konkrét fészkelőhelyek megnevezése biztonsági szempontok miatt nem lenne célszerű!)
Megvalósítás éve Vonatkozó honlap	2009–2010. év során www.mavir.hu

A műfészekben költő kerecsensólymokat műholdas követővel is felszereltük, és ennek segítségével vizsgáltuk vándorlásukat, illetve jelenleg folyik egy műfészek kamerával való felszerelése, amelynek keretében szeretnénk a fészekfoglalástól kezdődően figyelemmel kísérni, tanulmányozni a madarak életét.

Sok esetben kellett a viharok miatt a kerecseneket menteni, visszarakni a fészekbe. Erre nem lehet feszültségmentesíteni a rendszert. Ilyenkor fokozott védelmet nyújtó felszerelés segítségével mentjük a madarakat a fázis alatti oszlopokon.

Együttműködés

A programot csak a civil és szakmai szervezetekkel való kooperációval volt esélyünk végrehajtani. Együttműködtünk az Európa Unió LIFE projektjével, akik a műfészek programot koordinálták Európában, a környezetvédelmi hatóságokkal és a nemzeti parkok igazgatóságával, mint szakmai szervezetekkel és hatóságokkal. Az effektív madárvédelmi munka végzése során Pro Vértes Alapítvánnyal működünk együtt sikeresen. A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel közös szakmai és kommunikáció megvalapodás keretében dolgozunk a cél érdekében. A program közepette megalakult a környezetvédelmi tárca által létrehozott „Akadálymentes Égbolt” szövetség, amelynek aktív tagjaként veszünk részt.

Nehézségek

A program nehézsége volt, hogy először meg kellett ismernünk a kerecsensólymok viselkedését, és annak ismeretében lehetett tervezni olyan műfészket, amelyet a madarak is szívesen használnak és az energiaellátás szempontjából is biztonságos. Többfajta fészek telepítésére került sor, mire elkészült a legoptimálisabb. A fészek telepítése bonyolult dolog, mert azt általában olyan időszakban lehet, amikor az adott hálózati szakasz feszültségmentesítve van. Ezt az éves karbantartási munkák miatt tervezni kell. Ma már a fészek telepítés is számba veszik a tervezéskor.

Elért előnyök

A legnagyobb előny kétségtelenül egy kihalófélben lévő fokozottan védett madárfaj újbóli szaporodása. A cég megítélésében ez természetesen sokat számított. Programunk megismertetését napirendre tűzte a KÖVET, cégünk megkapta 2010-ben a környezetvédelmi tárcától a Pro Natura díjat és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület arany fokozatú támogatóivá váltunk. Előny továbbá, hogy programunknak köszönhetően jobban megismerte a közvélemény szakmai és madárvédelmi tevékenységünket, a médiumok rendszeres pozitív szereplőivé váltunk.